

Motion till riksdagen 2009/10:Kr248

av **Thomas Strand (s)**

Folkbildningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en överläggning med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om bidragen till folkbildningen.

Motivering

Våren 2006 antog riksdagen en ny folkbildningsproposition – Lära, växa, förändra (prop. 2005/06:192). I propositionen betonades att folkbildningen är en angelägenhet för hela samhället och att ansvaret för det ekonomiska stödet till folkbildningen delas mellan stat, landsting och kommuner. I den antagna folkbildningspropositionen angav regeringen att den hade för avsikt att ta initiativ till överläggningar med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om bidragen till folkbildningen.

En sådan överläggning mellan regeringen och SKL är fortfarande lika aktuell och nödvändig. En sammanställning över kommunernas bidragsgivning till studieförbunden visar på en mycket negativ utveckling. Kommunernas stöd till studieförbunden har sedan 1991 minskat från 663 mnkr till 375 mnkr år 2008, d v s med drygt 43 procent. Under 2008 var det 13 kommuner, varav 8 i Stockholms län, som inte lämnar något allmänt stöd till studieförbunden, vilket är en ökning med två kommuner jämfört med 2007. Kommunbidragens storlek relaterat till statens bidrag har blivit allt lägre. År 1992 motsvarade kommunbidraget ca 55 procent av statens bidrag till studieförbunden. År 2008 är motsvarande relation 24 procent. Under den senaste femårsperioden har kommunernas andel minskat med drygt 7 procentenheter. Även landstingens/regionernas stöd till studie- och länsbildningsförbund fortsätter att minska. Under den senaste femårsperioden har bidraget minskat med 3 procent.

Fel! Okänt namn på

Däremot är landstingens/regionernas bidragsförändringar till folkhögskolornas verksamhet mer marginella.

Ovanstående redovisning pekar otvetydigt på att det fortsatt är angeläget att säkerställa det offentliga gemensamma ansvarstagande för finansiering av folkbildning i Sverige. Regeringens angivna ambition i folkbildningspropositionen har fortfarande sin aktualitet.

Ett grundläggande skäl för samhällets stöd till folkbildningen är att den bidrar till en demokratisk utveckling av samhället. Ett annat viktigt skäl är att folkbildningen bidrar till att ge kvinnor och män möjligheter att påverka sin livssituation och skapar engagemang för att delta i samhällsutvecklingen. Folkbildningens verksamhet utgör också ett viktigt bidrag för att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället samt bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Staten kan självklart inte kommendera vare sig landsting eller kommuner att öka sitt ekonomiska stöd till folkbildningen. Men regeringen kan ytterligare tydliggöra riksdagens ambition med ett delat ansvar för stödet till folkbildningen. Därför bör riksdagen ge regeringen till känna att det är angeläget att regeringen tar initiativ till en överläggning med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om bidragen till folkbildningen.

Stockholm den 1 oktober 2009

Thomas Strand (s)